

Sažetak programskog dokumenta Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014. – 2020.

U novom programskom razdoblju Europske unije (2014. – 2020.), osnažena je uloga *ex-ante* evaluacije, najviše zbog snažne orijentacije kohezijske politike prema učinkovitom doprinosu trima prioritetima Strategije 2020., tj. pametnom, održivom i uključivom rastu te povezanim ciljevima. U skladu s navedenim, Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (engl. Common Provisions Regulation), br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. godine, kojom se utvrđuju zajedničke odredbe Europskog regionalnog razvojnog fonda, Europskog socijalnog fonda, Kohezijskog fonda, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i Europskog pomorskog i ribarskog fonda, te kojom se utvrđuju opće odredbe Europskog regionalnog razvojnog fonda, Europskog socijalnog fonda, Kohezijskog fonda i Europskog pomorskog i ribarskog fonda i ukinute regulative Vijeća (EK) br 1083/2006) zahtijeva da se *ex-ante* evaluacija napravi za svaki program, kako bi poboljšala njegovu kvalitetu i dizajn koji također moraju potvrditi da se ciljevi i svrha programa mogu dostići. Kada je to primjenjivo, *ex ante* evaluacija može ugraditi zahtjev da se napravi strateška procjena o utjecaju na okoliš u skladu s Direktivom 2001/42/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. godine o procjeni utjecaja određenih planova i programa na okoliš (SEA Direktiva).

U okviru dokumenta iz postupka određivanja sadržaja studije sljedeće informacije su pružene za odluku vezanu uz područje djelovanja:

Program transnacionalne suradnje Dunav 2014. – 2020.

Dana 6. listopada 2011. godine Europska komisija je usvojila nacrt zakonodavnog paketa za kohezijsku politiku za razdoblje 2014. – 2020. prema kojem se europska teritorijalna suradnja nastavlja te čak i osnažuje kao odvojen kohezijski cilj. Program transnacionalne suradnje Dunav 2014. – 2020. zamišljen je kao novi transnacionalni program, koji bi također trebao doprinijeti provedbi Strategije Europske unije za Dunavsku regiju (EUSDR). Europska komisija je u prosincu 2010. godine usvojila EUSDR. EUSDR pruža sveobuhvatni okvir za dijelove srednje i jugoistočne Europe ciljajući očuvanje integracije i integralnog razvoja. Predmet ocjene strateške procjene utjecaja na okoliš je programski dokument Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014. - 2020.

Geografski okvir za stratešku procjenu utjecaja na okoliš:

Dunavska regija pokriva 14 zemalja (9 država članica EU: Austrija, Bugarska, Češka, Hrvatska, Njemačka (Baden Württemberg i Bavarska), Mađarska, Rumunjska, Slovačka i Slovenija, i te 5 država nečlanica EU: Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija kao države financirane iz IPA-e te Moldavija i Ukrajina (s četiri regije) financirane iz ENI-ja.

Vremenski okvir za strateške procjene utjecaja na okoliš

Vremenski okvir strateške procjene utjecaja na okoliš – za one razvojne trendove koji su povezani s očekivanim stanjem okoliša i mogućim utjecajem na okolišna pitanja – je programsko razdoblje 2014.- 2020. te dodatne dvije godine provedbe Programa.

Ciljevi i područja djelovanja:

Na temelju pred-selekcije tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta Programa, sljedeće prioritetne osi, specifični ciljevi i područja aktivnosti predloženi su u prvom nacrtu programa suradnje, verzija 1.0, 30. travnja 2014. godine. Programski odbor još uvijek nije odobrio detaljan sadržaj tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta, ali odabir ukazuje na sljedeće potencijalne investicije):

Prioritetne osi	Tematski ciljevi	Investicijski prioriteti	Specifični ciljevi	Područja djelovanja
PO1	TC 1 Istraživanje i inovacije	1b (6f)	SC 1: Izgradnja više uravnoteženih inovativnih kapaciteta u Dunavskoj regiji i doprinos pozitivnim promjenama u inovativnom pristupu	1: Eko inovacije 2: Suradnički fakultetski sistem 3: Prijenos znanja 4: Politika klastera 5: Socijalne inovacije 6: Vješto poduzetništvo
PO2	TC 6 Okoliš, resursna učinkovitost	6c	SC 2: Jačanje zajedničkog pristupa valorizaciji prirodne i kulturne baštine na održiv način	7: Kulturna raznolikost 8: Održivi turizam
		6d (5b)	SC 3: Jačanje učinka pristupu očuvanju, vraćanju i upravljanju velikom broju bio-koridora i močvara za doprinos stabilnosti ekosustava	9: Integracija ekološke mreže i zelene infrastrukture 10: Zajedničko upravljanje rizicima od poplava 11: Prilagodba na klimatske promjene
PO3	TC 7 Promet	7b	SC 4: Pобољшanje regionalne povezanosti na TEN-T infrastrukturu kroz sistematsku pripremu strateških investicija u prekograničnoj prometnoj infrastrukturi, nepovezanim dijelovima i uskim grlima, kao i prateće jačanje kapaciteta za bolje planiranje, implementaciju i upravljanje prekograničnih	12: Regionalna povezanost na TEN-T infrastrukturu

			investicijskih projekata.	
		7c	SC 5: Priprema podloge za održiva prometna rješenja uključujući investicije u željeznicu i unutarnju plovidbu, modalnu integraciju, inteligentni promet i održiv promet u urbanim područjima kako bi se smanjio utjecaj prometa na okoliš u smislu emisije stakleničkih plinova i lokalne zagađenosti.	13: Integracija niskougljičnog prometnog sistema 14: Ekološki prihvatljiv metropolitanski promet i mobilnost
		7e	SC 6: Bolja koordinacija razvoja pametne energetske distribucijske mreže kako bi napravili značajne investicije u regiji u području obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i više efikasne pametne mreže te doprinijeli osiguranju energetske zaliha.	15: Pametna distribucija 16: Osiguranje energetske opskrbe
PO4	TC11	11a	SC 7: Jačanje politika razvoja u područjima s velikim društvenim izazovima kroz poboljšanu suradnju i jačanje kapaciteta javnih tijela i ostalih dionika te kreiranje snažnih prekograničnih informacijskih i planerskih alata.	17: Socijalna dimenzija / Tržište rada 18: Socijalna dimenzija / Edukacija i trening 19: : Socijalna dimenzija / Migracija 20: Socijalna dimenzija / Uključenost Roma 21: Razvoj civilnog društva 22: Metropolitanske mreže
		11 b	SC 8: Jačanje institucionalnih vještina i kapaciteta te aktera za implementaciju EUSDR na učinkovitiji način.	23: Podrška koordinatorima prioritetnih područja 24: Financijski fond 25: Žarišna točka za EUSDR

Određivanje mogućeg značaja utjecaja na okoliš

Utjecaj Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014. – 2020. određen je specifičnostima programa i planiranim značajnim vrstama aktivnosti, kumulativnog karaktera prema kriteriju Direktive 2001/42/EC o procjeni utjecaja određenih planova i programa na okoliš – DODATAK II.

Prema karakteristikama Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014. – 2020.	
- stupanj kojim plan i program postavlja okvir za projekte i ostale aktivnosti, bilo s obzirom na lokaciju, prirodu, veličinu i operativne uvjete ili alociranim sredstvima	značajno
- stupanj kojim plan i program utječe na druge planove i programe uključujući one u hijerarhiji	umjereno
- relevantnost plana ili programa za integraciju okolišnih razmišljanja s posebnim pogledom na promoviranje održivog razvoja	značajno
- okolišni problemi relevantni za plan ili program	u velikoj mjeri
- relevantnost plana ili programa za implementaciju okolišne legislative Zajednice (npr. planovi i programi povezani sa odlaganjem otpada i zaštitom voda)	olakšava ovakvu vrstu provedbe
Prema karakteristikama učinaka:	
- vjerojatnost, trajanje, frekvencija i povratnost učinaka	rasprostranjen
- kumulativna priroda učinaka	široko kumulativan
- prekogranična priroda učinaka	u odnosu na partnerske države
- rizik za ljudsko zdravlje ili okoliš (npr. zbog nesreća)	postojeći rizik
- magnituda i prostorno širenje učinaka (geografsko područje i veličina populacije koja će biti obuhvaćena)	rasprostranjen
- društveni i ekonomski procesi pod pretpostavkom da imaju indirektne posljedice na okoliš	značajan
- učinci na područja ili krajolike koji imaju prepoznati nacionalni, europski ili internacionalni status zaštite	zahvati mogu utjecati na zaštićena područja
Prema vrijednosti i osjetljivosti programskog područja – vjerojatnost za utjecaj:	
- zbog specifičnih prirodnih karakteristika ili kulturnog nasljeđa	takva područja mogu biti pod utjecajem
- zbog prekoračenja okolišnih standarda kvalitete ili ograničenih vrijednosti	takva područja mogu biti pod utjecajem
- zbog intenzivne upotrebe zemlje (kao što su područja intenzivne poljoprivrede ili uzgoja šuma, proizvodnje, područja sa gušćom naseljenošću, itd.)	takva područja mogu biti pod utjecajem

Procjena utjecaja na okoliš mora se provesti jer karakteristike Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014. -2020. ispunjavaju kategorije i zahtjeve koji određuje potrebu za provođenjem strateške procjene o utjecaju na okoliš, zbog navedenih razloga:

- Program transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. je program kojemu je utvrđen vjerojatno značajan utjecaj na okolišne učinke prema Članku 3(3) i 3(4) SEA Direktive. Utvrđivanje vjerojatnog značaja učinka detaljno je opisano u poglavlju 3.
- Program transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. predmet je pripreme i usvajanja od strane nacionalnih i regionalnih tijela u partnerskim državama, i pripreme za usvajanje kroz zakonodavnu proceduru Vlada
- Program transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. zahtjevan je zakonodavnim odredbama
- Program transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. financiraju Europska unija i nacionalne vlade
- Program transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. pripreman je za nekoliko sektora detaljno objašnjenih u poglavlju 2
- Program transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. postavlja okvir za budući razvoj odobravanja projekata u dodacima I i II Direktive EIA.

Ovaj sažetak pripremljen je na temelju detaljnog dokumenta iz postupka određivanja sadržaja studije Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020. Određivanje sadržaja studije pruža tijelima u području okoliša njihovu odluku o vjerojatnom značajnom utjecaju na Programa transnacionalne suradnje Dunav 2014.-2020.

Tijela u sektoru okoliša imaju 15 dana da pošalju svoje komentare na engleskom jeziku. Moguće primjedbe tijela u sektoru okoliša uvrstit će se u završni dokument iz postupka određivanja sadržaja studije te u okolišni izvještaj. Ne primanje komentara smatrat će se odobrenjem ovog dokumenta. Izvještaj je dostupan na engleskom jeziku u PDF formatu na sljedećoj poveznici: <https://www.nth.gov.hu/en>.

Komentari na dokument mogu se dostaviti na sljedeću adresu e-pošte: danube@nth.gov.hu.

Budući da je službeni jezik programa suradnje engleski jezik, **komentari se dostavljaju na engleskom jeziku.**